

Päivitetty 29.3.2021

Restart

EK:n esitykset talouden
avaamiseksi

Miksi Restart?

- Korona on ravistellut suomalaista yhteiskuntaa ja elinkeinoelämää perusteellisesti viimeisen vuoden aikana.
- Olemme koronataistelun haastavimmassa vaiheessa, mutta vaikeudet on tehty voitettavaksi.
- Vaikka rajoitukset vielä kiristyvät ja rokotuskattavuuden kehittyminen ottaa aikaa, olemme EK:ssa jo kiinnittäneet katseemme lähitulevaisuuteen, aikaan, jolloin tilanne alkaa helpottaa.
- Emme saa tuolloin jäädä telineisiin, vaan rokotuskattavuuden kehittyessä rajoituksia pitää purkaa asteittain, jotta pääsemme kiinni kasvuun.
- Jotta voimme olla valmiina ajoissa, rajoitteiden purun ja tarvittavien tukitoimien suunnittelu on aloitettava nyt.
- Restart onnistuu vain, jos rokottamisessa onnistutaan, mikä edellyttää rokotteiden saatavuuden lisäksi voimakasta valtakunnallista ohjausta ja työterveyshuollon mukanaoloa.

Sisältö

1. Rokottamisen skenaariot
2. Skenaarioiden vaikutukset Suomen kansantalouteen
3. Rokottamisen toteutus
4. Rajoitusten purkaminen
5. Yritysten kriisituot
6. Q & A

Suomen rokotetilaukset

29.3.2021 tilanne

Rokote	Myyntilupa	Tilatut annokset ¹
 Pfizer-BioNTech	12/2020	6,600,000 ²
 Moderna	1/2021	2,000,000
 AstraZeneca	1/2021	3,700,000
 Johnson & Johnson	3/2021	2,400,000
 Novavax	EMA:n arvioitavana– ei tietoa myyntilupahakemuksesta	2,400,000
 Curevac	EMA:n arvioitavana– ei tietoa myyntilupahakemuksesta	2,700,000
 Sanofi-GSK	Kliiniset tutkimukset käynnissä	3,700,000

1. Tilattujen annosten määrät ovat saattaneet muuttua

2. 75M lisäannosta (~1M annosta Suomelle) toimitetaan EU:lle Q2/2021

Saapuneet rokoteannokset

52/2020 –
12/2021
Suomeen
saapunut
kaikkiaan
1.080.000
annosta
rokotteita

THL:n arvio tulevista rokoteannoksista

Vko 13/2021:
283.000

Vko 14/2021:
181.000

Vko 15/2021:
228.000

Kolme COVID-19 rokoteskenaariota

Potentiaaliset skenaariot, 29.3.2021 tilanne

EMA myyntiluvat¹

1. Kaikki menee hyvin

- Tutkimusputkessa olevat rokotteet hyväksytään odotetusti
 - Curevac hyväksytään Q2/2021

Tuotanto

- Tuotannon ylösajo sujuu odotetusti

2A. Tuotanto-ongelmia

- Tutkimusputkessa olevat rokotteet hyväksytään odotetusti
 - Curevac hyväksytään Q2/2021

2B. Viivettä myyntiluvissa

- Viivettä myyntilupien myöntämisessä
 - Curevac hyväksytään Q3/2021³

3. Tuotanto-ongelmia & viivettä myyntiluvissa

- Viivettä myyntilupien myöntämisessä
 - Curevac hyväksytään Q3/2021³

- Merkittäviä ongelmia tuotannon ylösajossa
 - 50% odotetusta volyymista ensimmäiset 3kk ja 80% seuraavat kuukaudet² verrattuna ennakoituun

- Tuotannon ylösajo sujuu odotetusti

- Merkittäviä ongelmia tuotannon ylösajossa
 - 50% odotetusta volyymista ensimmäiset 3kk ja 80% seuraavat kuukaudet² verrattuna ennakoituun

1. Pfizer-BioNTech hyväksytty 12/2020, Moderna hyväksytty 1/2021, AstraZeneca hyväksytty 1/2021, J&J hyväksytty 3/2021

2. Arvioitu AZ:n Q1 toimitusten perusteella (60% alle luvatus)

3. Olettaen 2 kuukauden viiveen myyntilupaun kuten AstraZenecalla (tulokset 11/2020, hyväksyntä 1/2021)

Noin 5-8 miljoonaa rokoteannosta odotetaan toimitettavan Suomen kesäkuun loppuun mennessä

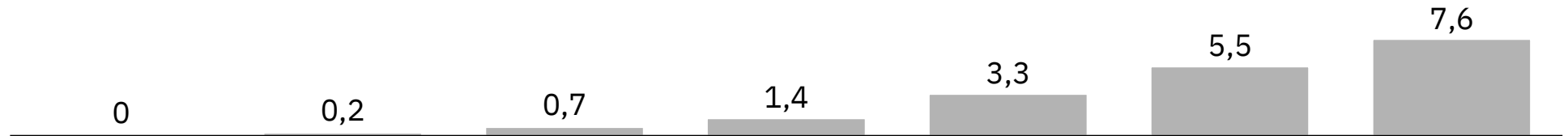
Toimitetut rokoteannokset kumulatiivisesti, miljoonaa

Havainnollistava

Toimitetut annokset kumulatiivisesti 2020-2021

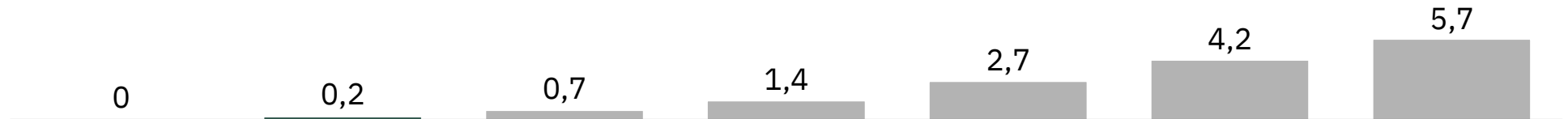
1. Kaikki menee hyvin

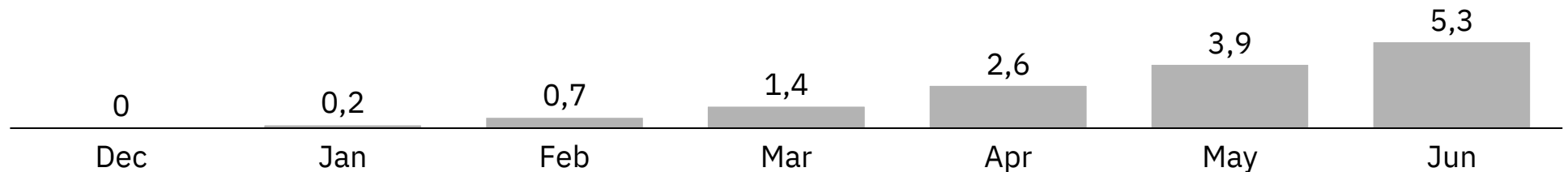
2A. Tuotanto-ongelmia

tai

2B. Viivettä myyntiluvissa

3. Tuotanto-ongelmia & viivettä myyntiluvissa

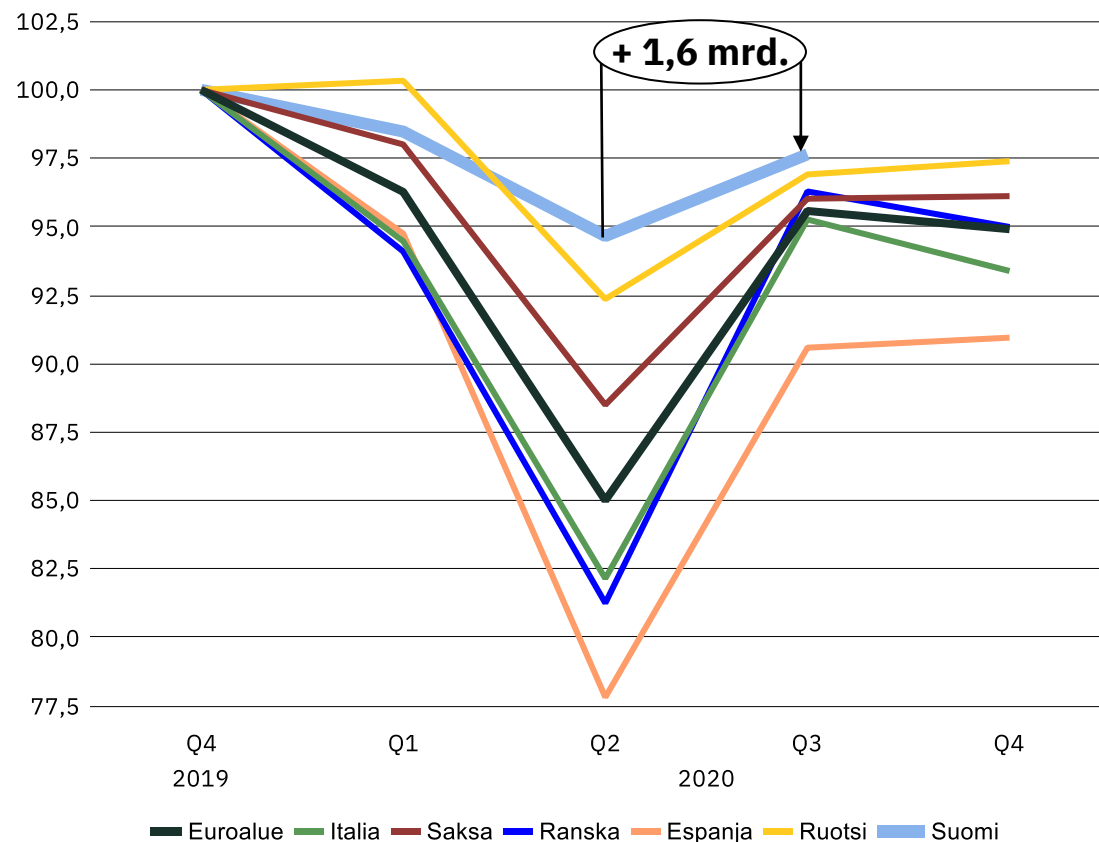
Miksi EK:n skenaario voi olla niin positiivinen?

- Oletamme, että työterveyshuolto on mukana rokottamassa työikäistä väestöä, jolloin prosessi on tehokkain mahdollinen.
- Mukaan lasketaan kaikki oleelliset EU-yhteishankinnan rokotteet;
 - Myyntiluvan saaneet: Pfizer-BioNTech, Moderna, Astra/Zeneca, J&J
 - Oletamme, että Curevac ja Novavax saavat myyntiluvan (merkitys pieni).
- EK:n näkemys on, että rokotteiden saanti Suomeen tulee kiihtymään nykytilanteeseen nähden merkittävästi.
- Tietomme perustuvat asiantuntijoiden tietoihin ja julkisiin lähteisiin.
- Suomessa ja maailmalla tapahtuu koko ajan positiivista kehitystä.

Skenaarioiden vaikutus Suomen kansantalouteen - mitä rajoitusten nopeampi keventäminen merkitsisi?

BKT (kausitasoitettu), Q4/2019 = 100

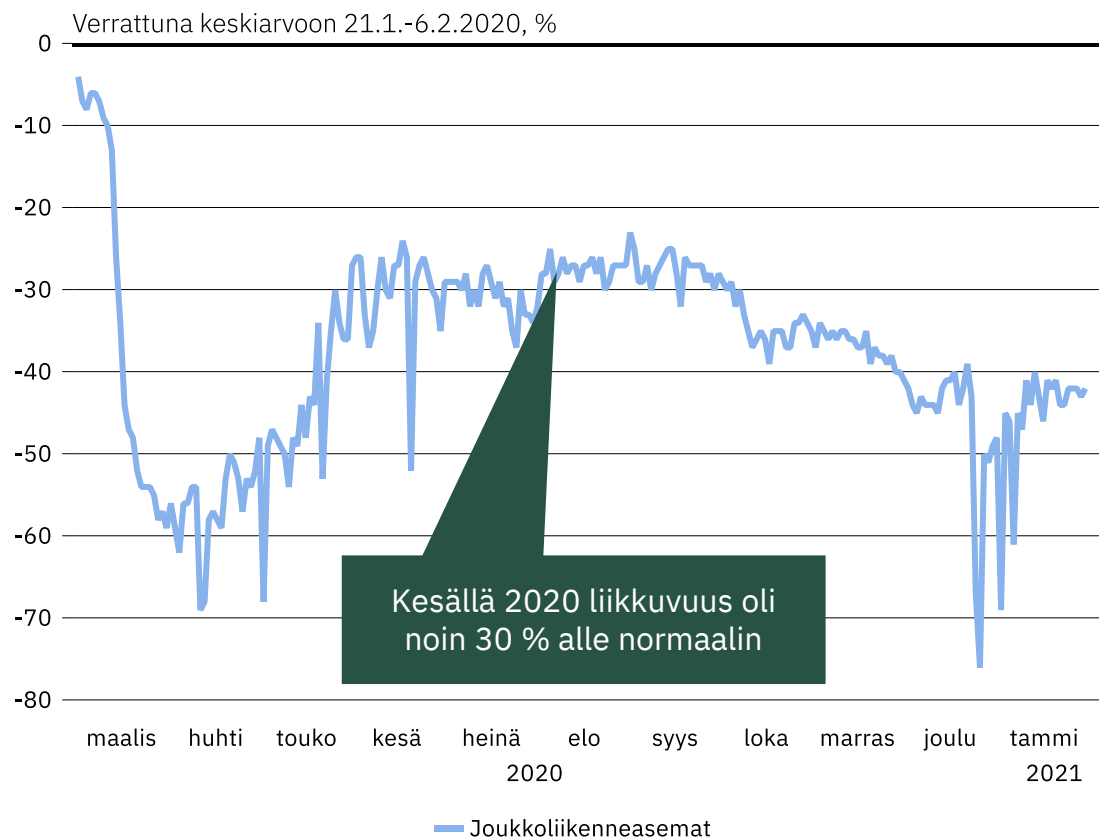

Lähteet: OECD, EK ja Macrobond

- Vertailukohtana kesä 2020, jolloin Suomessa osittainen rajoitusten purku kevään sulun jälkeen
- Kuitenkin mm. kesätapahtumat oli suurelta osin peruttu ja ulkomaanmatkailu rajoittunutta
 - Suomen BKT silti + 1,6 mrd. euroa edellisestä neljänneksestä
 - Tämän vaikutus julkiseen talouteen karkeasti + 600 miljoonaa

Skenaarioiden vaikutus Suomen kansantalouteen - mitä rajoitusten nopeampi keventäminen merkitsisi?

Liikkuvuus Suomessa elpyi vain vähän kesällä 2020

- Rokotekattavuuden avulla mahdollista saada vahvempi palautuminen kuin kesällä 2020
 - Tuolloin mm. liikkuvuus oli selvästi alle normaalin
- **Arvio nopeamman rokotekattavuuden vaikutuksesta BKT:hen vähintään +2 mrd. €, jos rajoitusten purku esim. 3 kk aikaisempi**
 - Julkinen talous lähes miljardi euroa
- Kesäkauden merkitys suuri erityisesti kausialoille – mm. matkailu, vesi- ja ilмалиikenne, tapahtumat
- Konkurssien väheneminen
- Arvio ei lisäksi huomioi vähenevää julkisen tuen tarvetta

Lähteet: Google, EK ja Macrobond

Rokottamisen toteutus

1. Työterveys otettava systemaattisesti mukaan työikäisten rokottamisessa koko maassa. Ainoastaan tällä tavalla voidaan varmistaa myös kriittisten alojen ja työntekijöiden toimiva rokottamisjärjestys.
2. Työterveyshuollon käyttämiseen liittyvät korvauskysymykset on ratkaistava.
3. Rokotteiden jakelu työterveyshuollolle on suunniteltava ja toteutettava keskitetysti koko Suomen osalta. STM/THL:n on varmistettava, että jakelun toimeenpano on tehokas ja yhdenmukainen koko maassa.
4. Rokotteita antamaan tarvitaan kaikki rokottamiseen oikeutetut.
5. Digitaalinen rokotustodistus tarvitaan nopeasti. Yritysten on matkustettava (myynti, huolto, muu yhteistyö) ja kesän 2021 palvelu- ja matkailuikkuna on hyödynnettävä. Yritykset KELA:n ja THL:n avuksi nopeuttamaan kehittämistä. Kansainvälisen käytön rinnakkaisia pilotteja käynnistettävä välittömästi (esim. pankki/luottokorttijärjestelmä, QR-koodi, kännykkäsovellus). Yhteensopiva EU:n todistuksen kanssa (Digital Green Certificate). Tavoitteena tulee olla globaalisti hyväksytty todistus (WHO).

Rajoitusten purkaminen

Suomen korona-hallintastrategian päivittäminen

1. Rokotekattavuuden kehittyminen huomioitava korona-hallintastrategian kriteereissä ja linkitettävä rajoitusten purkuun.
2. Mallin soveltamiseen saatava parempi ennustettavuus.

Maahantulorajoitukset ja testaa ja tule –malli

1. Rokotetodistuksen mahdollistettava matkustus ilman karanteenia ja testausta, mikäli lääketieteellinen näyttö tukee tätä.
2. Yhteinen vastavuoroinen eurooppalainen matkustuksen hallintamalli luotava ennen kuin tautitilanne saadaan hallintaan rokotekattavuuden kehittymisen kautta ja rajoituksia päästään purkamaan.

Yritysten kriisituet

1. Yleinen suhdannenäkymä on kohentunut syksystä, mutta toimialojen väliset erot ovat yhä suuria. Monet elinkelpoiset yritykset ovat yhä akuutin kriisituen tarpeessa.
2. Elpymis- ja jälleenrakennusvaiheen tukien tarpeet on kartoitettava ja myöntökriteerit sekä käsittelyprosessi määriteltävä realistisesti ja oikeudenmukaisesti.
3. Kustannustuki III, kiinnipitokorvaukset sekä liikkumisrajoitusten vaikutuksia korvaavat tuet säädettävä, tiedotettava ja toimeenpantava nopeasti. Tappiotakuusta päätettävä pikaisesti, jotta tulevaa uskalletaan suunnitella. Kustannustuki IV toteutettava uudistetuin kriteerein siten, että akuutti kysyntä ja tarjonta kohtaavat toisensa.
4. Suomi on harjoittanut maltillista tukipolitiikkaa ja viime vuoden tuet suhteessa bruttokansantuotteeseen ovat selvästi keskeisiä EU-verrokkimaita pienempiä. On tärkeää, että EU-tasolla palataan normaaleihin valtiontukisäännöksiin heti kun tämä on mahdollista.

Q & A